భూస్వామ్య నిరంకుశ దోపిడీ నుండి విముక్తి చెందిన టిబెట్ ప్రజల అభివృద్ధి

గత ఆరు నెలలలో ప్రజాతంత్ర సంస్కరణల పురోభివృద్ధి

చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ రెండవ కాంగ్రెస్ యొక్క స్థాయీ సంఘం పదవ విస్తృత సమావేశంలో టిబెట్ పరిస్థితులపై సంచన్‌లామా ఇచ్చిన నివేదికలోని అంశాలను ప్రకటించుచున్నాం. టిబెట్ స్వపరిపాలకప్రాంత సన్నాహక కమిటీకి కార్యాలిక అధ్యక్షుడు పంచన్‌లామా.

దేశమంతటా సోషలిస్టు నిర్మాణం నిరంతరం పురోగమించుచున్న సంకల్పం ఇచ్చి, దేశం మొత్తంమీద చూస్తే పరిస్థితి బాగా వుంది. టిబెట్ పరిధిలో ప్రధానమైన మార్పు వచ్చింది. మాతృభూమి ఐక్యతను, జాతీయ ఐక్యతను భగ్నం చేయాలని టిబెట్‌లోని ఉన్నతి ధనిక, అభివృద్ధినిరోధక మూల శక్తి 10 వ తేదీన జరిపిన సాయుధ తిరుగుబాటును అణచివేసిన తర్వాత, ఇప్పుడు అభివృద్ధి నిరోధకులే అనుచితముబడిన టిబెట్ ప్రజానీకపు విప్లవ కార్యక్రమం త్వరితగతిని పెల్లుబికింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యకర్తల టిబెట్ ప్రజలు, ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలను దృఢ ప్రయత్నంతో కొనసాగించే నూతనదశలో ప్రవేశించాయి. తరతరాలుగా ప్రజల కడుపునిండికి, దోపిడికి గురైనవి వేలాది జానపదులు, క్రూరమైన వెనకబడిన అభివృద్ధి నిరోధక భూస్వామ్య జానప విధానాన్ని పూర్తిగా తమ స్వహస్తాలతో నిర్మూలించాలని కడుం కట్టారు. టిబెట్ అంతటా ప్రభావాణ కిరణాలు ప్రకాశించుచున్నాయి. అందరి హృదయాలు ప్రోత్సాహంతో నిండిపోయాయి. టిబెట్ మూడవ ప్రజాతంత్ర, సోషలిస్టు దేశంగా రూపొందుతుంది.

టిబెట్‌లో సంభవించిన మార్పులు, విధానపరమైన నిర్ణయించడంలో చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ, చైర్మన్ మావో సే-తుంగ్, కేంద్ర ప్రజాప్రభుత్వాలను మళ్ళుంగా పేర్కొనాలి.

టిబెట్‌లో ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలు, సోషలిస్టు పరివర్తన చేపట్టేటప్పుడు జరగాలని, ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలు కొనసాగుటకు, చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ కేంద్రకమిటీ, చైర్మన్ మావో సే-తుంగ్ నిర్ణయించారు. ఇటీవలి రోజుల్లో చైర్మన్ మావో సే-తుంగ్, కమ్యూనిస్టుపార్టీ కేంద్రకమిటీల సూచనలను అనుసరించిన ఫలితంగా, ప్రజానీకపు చైతన్యం, సంఘటనా స్థాయి చాలా పెరిగింది. పూర్వం ఛత్రత ఇదివరకెన్నడూ లేనంతగా స్థిరంగా వుంది. కృషి, పశుపోషణ, పట్టణాలలో పరిశ్రమలు, వర్తకం క్రమంగా అభివృద్ధి చెందాయి. చైర్మన్ మావో సే-తుంగ్, పార్టీ కేంద్ర కమిటీ చేసిన సూచనలు, టిబెట్ కరిస్థితికి అనుకూలంగా ఉన్నాయనీ, సరియైనవనీ ఇప్పుడు రుజువైనాయి.

ప్రజా సమీకరణ అవశ్యకత

ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలు ఒక విప్లవ పోరాటం, తీవ్రవర్గ సమరాన్ని పని. ఈ పోరాటం శాంతియుత పద్ధతులద్వారా కొనసాగింపబడుతూంది కాని అర్థం ప్రజలను సమీకరించడం కూడదని కాదు. ప్రజలను పూర్తిగా సమీకరించనిదే, తామే చొరవ తీసుకొని ప్రజానీకం ఈ పోరాటంలో పాల్గొనకపోతే ప్రజలు సంసిద్ధపడనిదే, భూస్వామ్య జానప విధానాన్ని సంపూర్ణంగా కూలదోయడం, ప్రజాతంత్ర సంస్కరణల ఫలితాలను సుస్థిరపరచడం సాధ్యంకాదు ఇదంతా లేకుండా టిబెట్‌లో ఏళ్ళో దశాబ్దాలకి ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టడం అనేది సాధ్యంకాదు. టిబెట్‌లో ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలను విజయవంతంగా పూర్తిచేయాలంటే ప్రజానీకాన్ని పూర్తిగా సమీకరించడం అవసరం. ప్రజలను పూర్తిగా సమీకరించడానికీ, ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలను జయప్రదంగా కొనసాగించడానికీ ప్రజానీకపు సమీకరణలో ఖచ్చితమైన, సరియైన వర్గధోరణిని అవలంబించాలి. టిబెట్ భూస్వామ్య జానపవిధాన స్వభావం కల్గివుండగనూ, ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలో వర్గధోరణి ఈక్రింది విధంగా ఉంటుంది: పేదజానులు, జానపలపైన ఆధారపడటం, మధ్యతరగతి రైతులు, ఆర్థిక స్థాయిలో తులతూగే మధ్యతరగతి జానులు, జానపలతో (ధనిక రైతులు ఆర్థిక స్థాయిలో తులతూగే మధ్యతరగతి జానులు) ఐక్యం కావడంతో తుల తూగే ధనిక జానపలతో సహా) ఐక్యం కావదగిన యజమానులు, లామాలు, ప్రభుత్వ సహకారం వుంటాయని మా అభిప్రాయం. పనిచేయకల్గిన లామాలు ఉత్పత్తిలో పాల్గొనాలి.

గ్రామీణ ప్రాంతంలో సంస్కరణలు

కృషిసాగు ప్రాంతాలకు పచ్చిక బయళ్ళకు భిన్న స్వభావముంది. పచ్చిక బయళ్ళ ప్రాంతాలలో మన ప్రధాన కర్తవ్యం, ప్రజాతంత్ర ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచడం, పశుపాలన సంరక్షించి అభివృద్ధిచెయ్యడం, తిరుగుబాటులో పాల్గొనని ప్రభువులను, యజమానులు, ఇతరులను కార్మికులుపైనల స్వంత యాజమాన్యంలో ఎట్టిమార్పు ఉండదు. తిరుగుబాటు కావలసిన ప్రభువులు, పశు-యజమానుల పశువులు మాత్రమే పశు కార్మికుల మధ్య పంచిపెట్టబడతాయి. పచ్చిక బయళ్ళ ప్రాంతాలలో భూస్వామ్య దమన నీతి, విశేషాధికారాలు ఒద్దు కావింపబడతాయి. క్రమక్రమంగా పశు కార్మికుల, పశు-యజమానుల లాభం కలిగే విధానం ఆచరణలో పెట్టబడుతుంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విధానాన్ని, మూలాలను పూర్తిగా అనుసరిస్తూ అయిన పరిణామ ఫలితంగా టిబెట్‌లో ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలు ఇప్పటికే చాలా విజయాలను సాధించాయి. గట్లు తక్కువ జనాభాగల్గిన వ్యవసాయ ప్రాంతంలో అద్భుతమైన మార్పులు జరుగుతున్నాయి. త్వరలోనే ఇక్కడ ప్రజాతంత్ర సంస్కరణలు పూర్తి అవుతాయి. ఇందులో ఈ క్రింది విషయాలే ప్రధానాలు.

మొదటిది: 3,60,000 మంది జానులు, 20 లక్షలమంది జానపలకు ఇప్పటికే విముక్తి కలిగింది. వారికి కాలక్రమంగా స్వేచ్ఛ, సమాన హక్కులు ప్రసాదించబడ్డాయి. భూస్వామ్య నిర్బంధాలను త్రోసివేయడానికి కాలు పాగించిన పోరాటంలో తమకు ఇష్టాదులను తెలియజేసిన తర్వాత, పార్టీ, ప్రభుత్వాల కార్యకర్తల వారు విముక్తి చెందారు. గ్రామాలలో జానప యజమానులు, వారి ఏజెంట్ల కర్తవ్యాన్ని అణచివేసిన తర్వాత జానులు, జానపలు గ్రామీణ ప్రాంతంలో యజమాను అయ్యారు. ఆ విధంగా కష్టపడువారి రాజకీయంగా పైచేయి అయింది జానులు, జానపలు ఇప్పుడు ఎస్వరచుకొన్న రైతుసంఘాల గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రాజకీయాధికారాన్ని తమ చేతుల్లోకి తీసుకొన్నారు. గ్రామాలలోని మూడో టిబెట్టు స్థానిక ప్రభుత్వ పాలకవర్గాలు పూర్తిగా అణచివేయబడ్డాయి.

రెండవది: "దుర్నీతిగల కుట్ట" అనే విధానం. తిరుగుబడిన జానప - యజమానుల 10,5000 కో ఆ భూమి విస్తరణలో ఆ మేరకు పరిచయబడింది (27 పౌన్లు విత్తులు నాటే భూమిని "కో" అంటారు) 20 కోట్ల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు తగ్గుమించిన తిరుగుబాటు సంకల్పం పరిష్కరించబడ్డాయి. ఇవి పూర్తిగా భూమిని దున్నిన రైతులకే చెందాయి. తిరుగుబాటులో పాల్గొనని జానప యజమానులభూమి (సుమారు 4,50,000 "కో" ల భూమి) విస్తీర్ణంలో కూలు 100 కి 20 కి తగ్గించబడింది. పూర్వం 100 కి 70 కార్మికులైనా రైతుల ఆశయాన్ని జానప - యజమానులే తీసుకొన్నారు. ఇప్పుడు 100 కి 20 మాత్రమే వారికి ఇవ్వబడుతూంది. 1958 కి పూర్వం వివిధ గడ్డకాలైన పెట్టి, కట్టెలు, పశువులు, కర్రీ వ్యాపారం దొంగతనం కార్యకలాపాలు రద్దు కావడంతో, కష్టజీవులు తమ ప్రకటనలను కాపాడుకొన్నారు. పీడితులైన టిబెట్ జానపలకు ఇదివరలో ఎన్నడూ ఇలాంటిది జరగలేదు. దీనివల్ల ఉత్పత్తిలో వారి ఉత్సాహం విపరీతంగా పెరిగింది. ఇదివరకటంటె రైతులు ఎక్కువ భూమిని దున్నుతున్నారు, సాగుచేస్తున్నారు. మంచిపనులు బాగా పెరిగింది. తిరుగుబాటుదారు తిరుగుబాటు చేయడం, ఇదివరకన్నా చేయడం ఎక్కువగా పంట తగ్గడం ఖాయం.

చైతన్యం

మూడవది: ఏకీకృతమైనదగిందో, ఏది క్షయించదగిందో, ఏది తప్పో, ఏది రైటో కష్టజీవులకు స్పష్టంగా తెలుసు. వారి సిద్ధాంత స్థాయి, చైతన్యస్థాయి పెరిగింది. ప్రజాతంత్ర సంస్కరణల కాలంలో, కష్టజీవులు తమ ఇష్టాలను వెలిబుచ్చుట ద్వారా, తమ దక్షిణానికి కారణం దురదృష్టవశాదనీ, టిబెట్‌లోని అసమానమైన పాత పద్ధతే అభివృద్ధి నిరోధక ఉన్నతవర్గాల పరిపాలనల్లో పాగించిన నిర్దాక్షిణ్య దోపిడీ పీడనలేని తెలుసుకొన్నారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఒక్కటే తమను రక్షించగలదనీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన్నీ, చైర్మన్ మావో సే-తుంగ్ నాయకత్వాన్నీ అచంచలంగా అనుసరించడంవల్లనే, వారు నిజమైన విముక్తినీ, సౌఖ్యాన్నీ పొందగలరనీ బాగా తెలుసుకొన్నారు. అందుకే కమ్యూనిస్టుపార్టీని, చైర్మన్ మావోను వారు హృదయపూర్వకంగా అభినందించుచున్నారు. మావో మహా గ్యానిగా, భగవత్క్షత్రంగా, పరిపక్వ బుద్ధునిగా వారు కీర్తించుచున్నారు.

ప్రజాతంత్ర సంస్కరణల అభివృద్ధి చెందడంలో, ప్రజల సిద్ధాంత స్థాయి, చైతన్యస్థాయి పెంపొందింది.

టిబెట్ ప్రజలమధ్య సంబంధాలు మరింత బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. విముక్తి చెందిన టిబెట్ ప్రజలు, వివిధజాతుల కష్టజీవుల ప్రయోజనాన్ని ఒకటేనని గుర్తించుచున్నారు. "టిబెట్‌లో ప్రవేశించిన హాన్ కార్యకర్తలు, ప్రజానివాసాన సైనికులు, టిబెట్ భాష మాటాడలేపోయినా వారుమాత్రం టిబెట్ టిబెట్‌లోని అభివృద్ధినిరోధక ఉన్నతవర్గాలు మా భాష మాటాడుతున్నారు, కాబట్టి మేము కేవలం వుంది" అని వారంటారు.

కాల్గడవి: విముక్తి చెందిన కష్టజీవులలో విద్యాగ్రహణాలు సంపాదించుకోవాలనే తపన పెరగడం కాకుండా టిబెట్ పెరుగుతోంది. లామా, మిగతా స్థాయిలద్వారా, ఇది తరచుగా జానులు, జానపలు రాత్రి స్కూళ్ళు, పనిపుట్టులను తమకోసం తోడే నెలకొల్పుకొన్నారు. అర్థరాత్రి విద్యాభ్యాసం తీసుకొని పాగుతోంది. ప్రజాతంత్ర సంస్కరణల పూర్తి అయిన తర్వాత టిబెట్ ప్రజల విద్యాభ్యాసం కాలాన్ని ఇంకా మరింత పెంచాల్సిందుతుంది.

ప్రభాతం!

అన్నా ఈ సమాజాన
సౌజన్యంనున్న
ఆకలితో క్రుంగి కుమిలి
జీవించుటకన్నా
ఏమున్నది హీనత్వం
ఈ నవీన యుగాన
విరజిమ్మిన హృదికంటిన
కృద్ధావ్యం కూలన్నా
హక్కులు సాధించుకొన్న
ప్రాణమొడ్డి పైకన్నా
యిన్నాళ్ళుగ కుడీలో
కుళ్ళిపోయె బతుకు
యుండే గుండెలనన్నిటి
నొక్కటిగా అతుకు
కళ్ళు తెరిచి నవలోకపు
రహదారిని వెతుకు
రాతిగుండెలోనైనా
చైతన్యంనింపి
అడుగులెత్తుమునుముందుకు
నీ వున్నది రొంపి
రేబవలూపిస్తించిన
గంజినీళ్ళు కరువు
యిల్లాలికి పేలికలు
పిల్లల బ్రతుకరువు
శాంతిలేదు జీవితాన
బ్రతుకంతా బరువు
రేపు తలుచుకున్న గుండె
జారుతున్నది చెమటు
యింకానా ఈ సహనం
సాగించుము నీగమనం
కుళ్ళిదచ్చు నీరన్నా
అసిలోని మృగం వధుం
అదృష్టమును తెలకు
అంటించుము నిప్పు
నిన్ను మోసగించుట కవి
పర్వరచిన కవ్వ
అది కవ్వర పండుకున్న
రానున్నది ముప్పు
అనగదిగో మోగుతుంది
నవజీవన నగారా
కదంత్రొక్కుచూ వడవడ
చాటగలవు సహోరా
ఎందుకు ఈ దిగజారుడు
అంటుకొమ్ము వేగం
విశ్వస్థిర చరాస్తులతో
వంచుకొమ్ము నీభాగం
పగలగొట్టు నీ మెడదుకు
ధనికుల వేసినబీగం
కరంచాచి పరుగెత్తుము
అందగలదు ప్రభాతం

— కౌముది.

పెండ్లికానుక

పీస్ పిక్చర్స్ సమర్పణ క్రింద శ్రీధర్ దర్శకత్వాన నిర్మించబడిన తమిళ చిత్రం "కళ్యాణ పరిసు" బ్రహ్మాండమైన విజయాన్ని సాధించడంతో ఆ చిత్రాన్ని ఇప్పుడు హిందీ, తెలుగు భాషల్లో కూడా తీయడానికి నిశ్చయించారు.

తెలుగు చిత్రంలో కృష్ణమూర్తి, సరోజాదేవి, నాగేశ్వరరావు, రేలంగి, గిరిజ, జగ్గయ్య, సుకుమారి నటిస్తున్నారు.

గ్రంథసమీక్ష

కొత్త బాట

(నవల)

రచన: 'మంజుశ్రీ'

వెల: రు 2-25 లు

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ

భారతీయ సామాజిక జీవితాన్ని తరాలుగా కర్కశమైన పట్టుకున్నవి. కష్టజీవులు వారి కష్టనిష్ఠురంగదీసేస్తూంది. పని విభజనలో ఉత్పన్నమైన చారిత్రక్రమం సహజప్రధానమైనదిగా అయింది. కృషీవులు, పని విభజనతో నిమిత్తం లేకుండా కర్షకులు, కులాలు తండ్రుల సంఖ్యలో ఉత్పన్నమయ్యారు. పరోక్షపాలిలో సైన్యదూరం, పట్టులో, బాట్టులో కేడా, పురోహితంచే జనిమట్టు వైశ్యం - దేనికి దే అనందన్ని వేల్లోకి తెచ్చింది. మన కళ్ళ ముందిట్టుకుంది. ప్రతి గుడిలోనూ వెలుకలివారికి దేవుడిమన్నా. లోపలి వారికి లక్ష్మణకుమార అజ్ఞ.

ఒకే కుటుంబ వర్గం బాధ కాళలు. ఆ కాళలు ఉపకాళలయింది. కాళల మధ్య సంబంధ బాంధవ్యాలు, కొన్ని వాట్టు భోజన భాగాలు జరిగాయి. ఎక్కడా ఏ వారిది. అంతే అయితే బాధలేదు. కాము తప్పు మరణకారంతా అల్పులే. అక్కడే అసలు కర్మంతా ప్రకటి బిందేది.

ఈ విభేదాల అర్థరాహిత్యాన్ని భారతీయ సమాజం ఏళ్ళనుండి సాగిస్తుంది. కాని, కాని కలత పట్టాన్ని తగ్గాలే అనధిగమిస్తుంది. అనాథకం లోకి కల్పాక ఈ విభేదాల్ని తొలగించాలనే తపన జాతిలో బలంగా వుంది సాహిత్యంలో ప్రకటి బిందిది.

యువరచయిత మంజుశ్రీ 'ప్రాణి' 'కొత్త బాట' ఈ ప్రకటించాలలో ఒకటి

బ్రాహ్మణకులంలోనే ఒక కాళలో పుట్టిన పరోక్ష ఆ కులంలోనే పరోక్ష కాళకు చెందిన యువతణ్ణి ప్రేమించింది. ఆ విజాతీయుడికి తిరుగులేదు అంగీకరించుకొనక ప్రేమించిన యువతణ్ణి పెళ్ళిచేసుకోలేకపోయింది. కృతకార్యాయం చేసి, పెళ్ళిపోయింది. ఆ బాధాపానికి ఆమెకు కటుంబం అంతా శ్వసించింది. అసహ్యించుకొంది ఆమెపేరు చెప్తేనే స్నేహాన్ని తెలిపేవుకు సేటుంతా తీవ్రమైన వ్యతిరేకతను కలిగింది.

చదువుకొంటూనే హైదరాబాద్ చేరిన పత్రికారాయణమూర్తి తన అక్క కూతుళ్ళ కిటీకిలోనే ఎక్కడానికూడా నిరాకరించాడు. ఆమె యోగక్షేమాలు ప్రశ్నించిన మిత్రులకి దూరంగా పరుగెత్తేడు.

కాని, అర్థరహితాలని తెలిసినా అంటిపెట్టుకొన్న తలతక్కువ పాటించి కలిగే పరిణామంలోనే పత్రికారాయణ. ఆడు అడుగుపెట్టిన సమాజంలో పెరుగుతో కాలుగుమలు కిలబడవు. ఆప్లెట్ వైకాతిన్ అనుకూలంగా వుంచుకొట్టిన మాత్రికి కష్టాయిదుకాణపు పీకసాయిదే గొంతులో ఇంత భారం పోతుందని పత్రిక పరిపరలాలి. అక్కడ అమ్మణిదేవి ఆప్యాయా నిచ్చు. అక్కడ అక్కాళళ్ళ యిల్లి పెళ్ళి చేసుకొన్నందుకు ఎంతో శ్వేమం ప్రకటించిన మూర్తి జరోళాకు చెందిన కుటుంబం పెళ్ళి చేసుకొనేటందుకు సహకారానందర్డాడు.

మంజుశ్రీ రచన చదువుతూంటే కందకేసిన బండిలా పొర్లిపోతుంది చాల తుంబలమైన భాష. సమాజాన్ని కలిపిస్తున్న సమస్యతో 'కొత్త బాట' తెలుగుదేశపు సామాజిక జీవితంలో కొత్తబాటలకు దిక్కుచూపుతుంది.

చారిత్రకాంశాల విషయంలో రచయిత కొంచెం జాగ్రత్త తీసుకోవడం అవసరమని కొంటాను. పాత్రల ముఖాలపేరుతో తప్పకుండా చెప్పబట్టి వర్ణనకు తీసుకొన్నాడనే చరిత్రలో విని వుండలేదు. సలీం (జహాంగీర్)కి నూర్జహాన్‌ను ఆవిధంగా పెళ్ళి చేసుకొన్నట్లు చరిత్ర చెప్తుంది. ఆమెకూడ జహాంగీర్‌ను ప్రేమించలేదనే మాట నిజం! కాకపోతే మధ్యాలిఖిత ప్రేమకథే అక్కడ జరిగి వర్ధాలతో ఆమెకు పెళ్ళి నిశ్చయం చేసేటట్లు చేసింది. ఇల్లాంటి విషయాలలో రచయిత మరింత శ్రద్ధ తీసుకోవడం అవసరం.

— పఠాణి రాజుమోహనరావు

శిశుసంరక్షణ

రచన: డా. ఎస్. టి. ఆచార్

అనువాదం

శ్రీమతి ఎ. సి కృష్ణారావు,

వెల: రు. 1 80

ఆదర్శ గ్రంథకుటీర, విజయవాడ.

(దక్షిణభారత పుస్తక సంస్థ సహకారమున ప్రచురణము)

పిల్లల మానసిక, శారీరక అభివృద్ధి క్రమపరిణామం తీర్చిదిద్దడంలో మాతృత్వ పాత్రను తీసుకోవడం జరగుతుంది. అన్ని పాఠకవర్గాలు చెప్పని కాకపోయినా మూడు ధర్మశాలలోను, అజ్ఞానంతోను అవలంబి చే పాఠకవర్గాలు మాత్రం చెప్పడంలో సందేహంలేదు. అందుచేత ఈ విషయాల్లో శాస్త్రీయ విజ్ఞాన వ్యాప్తి ఎంతో అవసరం. బిడ్డలపోషణ పెరుగుదల; పా మూర్ఖ కార్యాలు, అవలు, విశేషాలు, అధ్యాయములు, ఆహారవిజ్ఞాన పెంచ లైన విషయ అంశాలపై శాస్త్రీయ విజ్ఞాన విద్య డాక్టర్ ఆచార్ ఈ గ్రంథంలో చక్కగా వివరించారు. బిడ్డ పుట్టిన దగ్గరనుండి తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, పిల్లల్లో ఉన్న లోపాలు అంగవైకల్యం గురించి తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు చాలా చక్కగా వివరించారు. ఆరుగురు ఆహారవిజ్ఞానం గురించిన విశేషాలు కూడా ఉపయుక్తంగా ఉన్నాయి. ప్రతి తల్లీ - తండ్రి చదువవలసిన పుస్తకం.

— శ్రీధర

విశాలాంధ్ర

కథానిక

న్యాయానికి పోతే...

"ఎర్రకలం"

ఆవారా యిల్లలేరంటే, ఒక గొడ్డలాటకు ఉత్తమం. అవి అంతకు మించకు అని కడుపుల కొట్టాం. అయితే ఇప్పుడు దాదాపుగా, పశువులంటే హీనస్థితిలో ఉనుగుడ్డుకున్నారంటే, అర్థ్యకడక్కరలేదు నేలని కొంచెం చదువుకోని, పడిపోయిన మెంటిగోడలికి కొంచెం పూరకపూసేస్తుటి, అవారా యిల్లయి కూర్చుని ఊరా 'ఆటం ఏడ్'లో. ఇంటిచుంచు ముగుసు కాలవా, కేవలాన కెట్కుల కలుపూ, మరి కిటికీలకి కర్రపట్టాలు. కొంచెం లోపలికి లోంగి చూడేము ఎవరుగా కేదన్ని ఏదో కెదు ఫొటోలు మాత్రం ఫ్రేంలో ఉన్నాయి. ఒక కుర్రాడు పొడ్యా, చూస్తే ఒక నెల నుంచీ నిప్పుండుట్లో కాలిపట్లు కనపడుతోంది. ఆ పొయ్యి పక్కనే కెండు యిత్తడి గిన్నెలు, ఒక రాగి బిందె, దానిమీద మూతపైన ఒక గ్లాసు యిలి ఆ సంపాదనకి మిగిలిన ఆస్తి

మూలగా పడిచిన చాపమీద పడక పడుతుంది. లోపల పక్క కింపుకు పోయినట్టు పొట్ట పీర్చ కనుబడు పోయింది. గుండెమీద కిల్లాడు కట్టి కొమ్మల్ని చీకిన పాలుకాలేదని నుక్కపెట్ట ఏడుస్తున్నాడు.

గోడజాను కూర్చున్న చలం పిల్లలాణ్ణి తీసుకున్నాడు. కాని కి పాలుకాలాలి. కనుదగ్గర పాలులేవు అలుల తింటుంటేగా పాలు. పైగా, కబ్బుతో బాధపడుతుంది. మందులా, డాక్టరూ, అంతా డబ్బుంటేగాని రావు. తనకర్థరూపాయి చిల్లిగవ్వలేదు లేదు! ఎలా చేసుకోవాలి ఎలా గడుపుకోవాలి? తీరికలేక కారణం ఎవరూ!

మూడేళ్ళక్రిందట కలిని స్థితికి తెచ్చిన సంఘటన చలం కళ్ళ ముందిలా వెలిసింది. దాన్ని తాను కొట్టి కట్టి పోడు.

రాత్రి పన్నెండు గంటలయింది లోపల పడకొండున్నరకొట్ల గ్రాండ్ ట్రంకు ఎక్స్‌ప్రెస్ ఆగడానికి గంట లేదు. కాలేజీలు స్టేషనంతా చాలా సందడిగా ఉంది. సెకండ్ క్లాసు కంపార్టుమెంటు తెల్లటి కాంతిని విరజిమ్మకొన్నాయి. జనమంతా సుంపుల గుంపులుగా కూర్చుకొన్నారు. కొంతమంది మహా ఉత్సాహంతో ప్రయాణానికి సిద్ధం చెప్పకుంటున్నారు. ప్లాట్ ఫారం ఒక చివర ఎవరో తలుపులు వేయించుకుంటున్నారు. ఎటు చూసినా గోలగానే ఉంది. కొంత మంది అమ్మాయిలు కేమిటో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ అటుతిరుగుతున్నారు. తెల్లటి యూనిఫారంలో పోలీసు చలం ప్లాట్ ఫారం ఒక్కసారి కలియచూసి కిట్టు గిలా కెండ్ క్లాసు కెంపార్ట్ మెంట్ రూంలోకి లోంగిచూసేసి, 'పోలీ' పరిచేసుకుంటూను. లోపల కిట్టుకు సూట్ కాలాలు, పేపర్లదగ్గర కూర్చుని, అవరలపక్క కూర్చున్న ఆడవాళ్ళతో నాక్కుకొడుతున్నారు. ఇ కొందరు మధ్యలో బాగ్గన కైళ్ళ తిప్పుతూ ఆలస్యానికి ప్రభుత్వ మీద అసహ్యపడిపోతున్నారు. స్వచ్ఛమైన అచ్చ తెలుగులో ఇ కొద్ద ఇసి, కర్రీలో కూర్చొని, మనకిపట్టు కడుతున్నారు.

చలం చిరునవ్వుతో తిరిగి కడు ప్రారంభించాడు. నిద్రాదేవత పెళ్ళు తిగా పెత్తిమీద చిందులు తొక్కుతూంటే, ఎదురుగా కనబడ్డ హోటల్ ఆవ్యాన్ని అందుకుని, తాగుతుకు పెట్టాడు. ఒక గుక్కెడు టీ కాగితపో లేదో బయట 'పైట్ బెల్' వినపడింది. తొందరగా కళ్ళలో టీని గొంతులో పోసుకుని బయటికొచ్చాడు. అంత తరకూ కూర్చున్న కాళ్లంతా ఒక్కసారి కాలాపడినా కల్చాడు. కైలు ఆగంగానే చలం ఒకొక్క కంపార్టుమెంటు 'చెక్' చేసుకుపోతున్నాడు.

"ఏమండీ టీ నీ మీరేశా?" అన్న కంఠం విని తలు తిప్పేడు ఇరవాలా వెయిటింగ్ రూంలో కూర్చున్న స్త్రీలలో ఒకామె కిల్లా-చీర, ఎత్తు జడతల తోట్లు, చేతిలో 'హేండ్ బాగ్' చాలా అపిటుడేట్ గానే వుంది.

"అవునండీ ఏంకావాలి?"

"మాకు డీలక్సర్ కంపార్ట్ మెంట్ దొక్కట్టుకున్నాయి. కాని కాగితాన్న వాళ్ళకూడా మళ్ళన్ని ఎక్కనివ్వ దంతేకు. కొంచెం మీరు కష్టపడి బాగా చూస్తారా?"

"సెకండ్ క్లాస్ 'లేడీస్' లో చోటుంది కదండీ."

"నిజమే కాని వాళ్ళు లోపల్నించి కలుపుతియ్యడంలేదండీ

చలం, ఆమెతో ఆ కంపార్టుమెంటు 'చెక్' చేసుకుపోతున్నాడు.

"ఏమండీ ఇక్కడ మీరేనా?" అన్న కంఠం విని తలు తిప్పేడు ఇరవాలా వెయిటింగ్ రూంలో కూర్చున్న స్త్రీలలో ఒకామె కిల్లా-చీర, ఎత్తు జడతల తోట్లు, చేతిలో 'హేండ్ బాగ్' చాలా అపిటుడేట్ గానే వుంది.

"అవునండీ ఏంకావాలి?"

"మాకు డీలక్సర్ కంపార్ట్ మెంట్ దొక్కట్టుకున్నాయి. కాని కాగితాన్న వాళ్ళకూడా మళ్ళన్ని ఎక్కనివ్వ దంతేకు. కొంచెం మీరు కష్టపడి బాగా చూస్తారా?"

"సెకండ్ క్లాస్ 'లేడీస్' లో చోటుంది కదండీ."

"నిజమే కాని వాళ్ళు లోపల్నించి కలుపుతియ్యడంలేదండీ

చలం, ఆమెతో ఆ కంపార్టుమెంటు 'చెక్' చేసుకుపోతున్నాడు.

"ఏమండీ టీ నీ మీరేశ

పిరికిపంద కుందేలు - ప్రళయం

ఒక రోజున ఒక కుందేలు ఒక కొబ్బరిచెట్టు నీడన విశ్రాంతి తీసుకుంటూంది. ఈ కుందేలు బుర ఎవ్వరూ నిలవడగా ఉండదు. ఎప్పుడూ ఏకాంత వింత ఆలోచనలు చేస్తూ వుంటుంది.

"ప్రళయం వచ్చి ప్రపంచం అంతా నాశనమయితే, నాగతేంగాను?" అని ఒక ఆలోచన బుర్రలో రేగింది. అక్కడ సమయంలో ఒక కొబ్బరికాయ చెట్టు నుండి రాలి "ఫట్" మని శబ్దం చేసింది

"ఇంకేముంది? ఇదిగో ప్రళయం. నాశనమచ్చింది" అంటూ కెక్కిరి తిరగ కుండా ఒకేపరుగు అందుకుంటుంది.

కుందేలు స్నేహితురాలు ఒకటి ఇది చూచి "అదేటి అలా పరుగెత్తుకున్నావ్?" అని ప్రశ్నించింది.

"తీరిగ్గా చెప్పడానికి వ్యవధిలేదు వచ్చేస్తుంది. ముందెళ్తూంది అదిగో ప్రళయం." అంటూ కుందేలు స్పీడ్ హెచ్చించింది.

రెండో కుందేలు కూడా ఆశ్చర్యపోయి దానివెంట పరుగెత్తుతూ "ఎక్కడికి పోతున్నావ్?" అని అడగింది

"భూమి బ్రద్దలయిపోతోంది బ్రహ్మాండం బద్దలిపోతోంది. ప్రళయం వచ్చింది ప్రళయం - నేను తలదాచుకోవడానికి పరుగెత్తుకున్నాను" అని చెప్పుకుంటూ కుందేలు.

"కుందేలు చేతులు తక్కిన వన్నీ కూడా చెప్పడం మంచిది" అంటూ ఆ కుందేలు కూడా తొందరపెట్టాన్ని వెంబడించింది.

ఒకచోట కుందేళ్ళమంద పక్కి కలుసుకున్నారు. పిచ్చాపాటీ మాటాడుకుంటూ, కాలక్షేపం చేస్తున్నారు.

"పరుగెత్తండి! మీ ప్రాణాలు దక్కించుకోండి. భూమి బ్రద్దలై పోతూంది. ప్రళయం" అంటూ అరిచింది రెండవకుందేలు. కుందేళ్ళన్నీ గాభరపడి ఒకే పరుగు లంకించుకొన్నాయి వాటిని జూచి పంచలూ, కేలూ కుందేళ్లు పరుగెత్త సాగాయి.

ఈవార్త కారుచిచ్చులా వ్యాపించింది. కుందేళ్ళు తలదాచుకొంటానికి పెనుకున్నాయని కోతులు వాటికంటు పరుగు లంకించుకున్నాయి కోతుల్ని చూసి జింకలు, జింకల్ని చూసి ఎలుగు బంట్లు, ఎలుగుబంట్లరుచూసి పులులూ, ఏనుగులూ, అడవిలోని జంతువులూ, కథం నీ ఒకటే పరుగు లంకించుకొన్నాయి ఎవరినోటవిన్నా ఒకటేమాట "ప్రళయం."

ఈ కందరగోళం అంతా విన్న నక్కరాజు సింహం గర్జించి, వాటి ముందు నిలబడి "ఆగండి! ఎక్కడికి పోతారు? ఏం జరిగింది?" అని ప్రశ్నించింది.

"ప్రళయం! మహా ప్రళయం! భూమి బ్రద్దలయింది" ఏకగ్రీవంగా అన్నాయి కుందేళ్లు, కోతులు, జింకలు, పులులు, ఏనుగులూ.

"ఇందులో ఎవరు చూశారు భూమి బ్రద్దలవడం?" అని సింహం ప్రశ్నించింది

"మేం చూడలేదు" అన్నాయి ఏనుగులు.

"మాకు తెలియదు" అన్నాయి పులులు.

"ఎవరో అంటే విన్నాం" అన్నాయి జింకలు.

"మా కసలు తెలియదు. ఆ కుందేళ్లు చెప్పాయి" అన్నాయి కోతులు.

కుందేళ్లు ఒకదానిముఖంఒకటిచూసుకొన్నాయి. తిరగకు ఈ వార్త తెచ్చిన కుందేలును చూపించాయి. అది ఇలా చెప్పింది.

"కొబ్బరి తోటలో నేను ఒక చెట్టు క్రింద పడుకుని వున్నాను. ఒక్కసారి ధభాలుమని వుంది. బ్రహ్మాండమైన శబ్దం వినిపించింది." అన్నది కుందేలు.

"నేను నిన్న అక్కడి తీసుకు పోతాను చూద్దాం పద!" అన్నది సింహం.

"అమ్మయ్యో!" అని గజగజ వణికింది కుందేలు.

"నాపిర్రపైకి ఉరుకు" అజ్ఞాపించింది సింహం.

కుందేలు సింహం పిర్రెక్కి కొబ్బరి చెట్టుప్రక్కకు దారి తీసింది. తీరాచూస్తే అక్కడ రాలిన కొబ్బరికాయవుంది.

కొబ్బరికాయ పడటంవల్ల ఏర్పడిన ధ్వనికి ఇంత కందరగోళం జరిగిందని సింహం తెలుసుకొని, ఆ విషయాన్ని ఇతర జంతువులకు తెలియ జేసింది. అవన్నీ తమపిరికి తనానికి సిగ్గుపడుతూ తమతమ ఇళ్ళకు పోయాయి.

"ఇదిగో తోకలంటే అదిగో పులి!" అన్న సామెత ఇలాంటి పిరికిపంద కుందేళ్ళ మూలంగా ఏర్పడింది.

చుక్కలు - రెక్కలు

శ్రీ రాణా ప్రభాకర్

బాల : ఓ యమ్మ నినవలే
రాత్రి నాకలలో
చక్కని మొగ్గటి
పడకపై రాలి
జగిత్తిగేలమని వెలిగి
ననువలకరించి
ఫక్కుఫక్కున నవ్వి
పైకెళ్ళి పోయి
ఆకసంలోకి నను
రమ్మనిన దమ్మా!

తల్లి : ఆకసంలో కెట్లు
వెళ్ళగలవమ్మా
చిన్నారికన్నా
కల కల్లలమ్మా...!

బాల : వొట్టిమాటలు చెప్పి
తిప్పించు కోకే
గాలిలో తేలైన
ఎగిరిపోతానే—

తల్లి : పిచ్చిపిల్లీ చుక్క పట్టి
పోయిందా!
పడకలో చుక్కనే
పట్టుకో లేదా?

బాల : వెలుగుతూ నవ్వుతూ
మిలమిల మని మెరసి
కళ్ళు దెలుపలేలోగ
పైకి వెళ్ళినది
పట్టుకుందామంటె
అందలేదమ్మా!
మాటాడదామన్న
నిలువలేదమ్మా!!

తల్లి : కలగని నిజమని
తలపోయబోకమ్మ
ఊకకో నాతల్లి
నీ వెళ్ళ లేవు
గాలి వీచిన యంత
క్రింద బడతావు
చుక్కదాపుకు నీవు
చేరుకో లేవు...

బాల : మబ్బులెక్కి నేను
వెళ్ళిపోలేనా?
చుక్కతో మాటాడి
తిరిగి రాలేనా?
వొట్టిమాటలు చెప్పి
వేధించకమ్మా
వడలవే నా తల్లి
వెళ్ళిపోతాను

తల్లి : మబ్బుమీది కెక్కి
మనగలవా తల్లీ!
మబ్బు చినుకులైతే
ఏమి చేయుదువు?
నీ వొక్క చినుకునై
క్రింద బడతావు
మట్టిబెడ్డతో కలిసి
బురదయౌతావు...

బాల : మబ్బు లెక్కి నేను
వెళ్ళలేకుంటే
రెక్కలు గట్టుకొని
వెళ్ళిపోలేనా
కట్టవా ఓయమ్మ
చిలుక రెక్కలను
కట్టవా ఓయమ్మ
చిలుక రెక్కలను!
కట్టవా వోయమ్మ
హంస రెక్కలను
పిట్టనై పైకెగిరి
తిరిగి వస్తాను
చుక్క చెప్పిన వన్ని
మీకు చెబుతాను

తల్లి : రెక్కలు గట్టుకొని
పిట్టవై పోతే
గాలి లేనిచోట
ఏమి చేయుదువు?
నామాట వినకోవే
నా చిన్ని పావ!
నా మాట వినవలే
అందాల రూప!!

బాల : పిట్టనై పైకెళ్ళి
పోలేకయుంటె
చుక్క నన్నచ్చటికి...
యెట్లు
రమ్మనినడమ్మా
చెప్పవా ఓ యమ్మ
నా కొక్క మార్గం?

తల్లి : ఓసి నా చిన్నారి
ఎన్ని కోర్కెల్లే
ఆకసానికి దారి వెదకు
తున్నావే
అచ్చోటి కెళ్ళి నీవేమి
లెస్తావు?

బాల : జారిలో జాబిల్లి
మామతో నవ్వి
వండువెన్నెల నూడ్చి
తుప్పబోసికొని
ఇంక ఇంకా...పైకి
వెళ్ళి-వెళ్ళి...వెళిళ్ళి...
చుక్క లన్నిటితోడ
మాటాడి నేను
కలలోని చుక్కతో
కలకలా నవ్వి
పాలవెన్నెల మేను
మోసికొని దెచ్చి
దీపాలు లే నిళ్ళు
నింపుతా మమ్మా
వెలుగులో మనమంతా
బ్రతకగలమమ్మా
చెప్పవే...చెప్పవే
పైకెగిరే మార్గం
రివ్వురివ్వున తార
జువ్వలా
వెళ్ళెదను...!

తల్లి : పిట్టకంటె త్వరగ
వెళ్ళగల శక్తి
"రాకెట్టు"లో నుంది
నా చిట్టి తల్లి!
చంద్ర సూర్య మండ
లములను దాటి
క్షణములో రాగలవు
వెళ్ళి పోగలవా?

బాల : "రాకెట్టు"లో నేను
వెళ్ళి పోగలను
చందమామను నేను
చేరుకోగలను
ఆకాశ రాజ్యాని
రాణినై - ఏలి మీ
కందరికి -
భువికి కీర్తి తేగలను
వెళ్ళెదను నా తల్లి
ఎగిరి వెళ్ళెదను
రాకెట్టు రెక్కలతో
నింగిలో చుక్కలను
చుట్టి చుట్టి తిరిగి
వస్తాను నేను...
తెమ్మనవె నాకొక్క
చిన్న రాకెట్టు!
తిరిగి వస్తా నమ్మా...
ఆ చుక్క చుట్టూ!!

న్యాయానికి పోతే .....

[శివ పేట తరువాయి]

జనరల్ కంపార్టుమెంటులో కూడా ఖాళీలేదు. బయట, ఆదుర్దాగా నిలబడ్డ ఆ ముగ్గుర్ని చూడగానే దలానికి జాలేసింది. ఏమైనా బార్లకు జాగా చూపించాలన్న పట్టుదలతో, తిరిగి కూలుపుట్టాడు. ఈ మారి లోపలున్నవిడ కూలుపుతీసి, గుమ్మానికడ్డంగా నిల్చుని, వచ్చిన్ని తిట్టడం ప్రారంభించింది. దానికి, ఆవిడ ప్రవర్తన మీద కోపంతప్పి, తమాయించుకుని, బయట నిలబడ్డ బార్లకు ముగ్గుర్ని లోపల్కి వెళ్ళమని చెప్పాడు కాని, ఆమె ద్వారానికడ్డం లేస్తేనా?

"చూడండి మీ లాగే బార్లు టికెట్లుకొన్నారు జాగాఉన్నప్పుడు వాళ్ళ నెందుకు అర్థంతరం పెడతారు?" అని అంటూంటే కూడా జనరల్ కంపార్టుమెంటులోంచి ఒక పెద్ద మనిషి దిగి.

"మిస్టర్ లుంబాటినుంచీ చూస్తున్నాను. ఆడబార్లతో ఏటీ పేచీ పడుతున్నావ్? పెద్దబార్లతో పేచీ పెట్టుకుంటే, ఉద్యోగం ఊడగల్గు జాగ్రత్త" అన్నాడు.

"అవన్నండీ, కాని పిల్లకి చోటు చూపించడం నా విధి, నా ధర్మం నిర్వర్తించడంలో కన్నెర్రజేయకండి"

"ఏంటయ్యా నీ విధి? రాత్రిపూట, ఆడబార్లకు కంపార్టుమెంటుదగ్గర కొచ్చి, ప్రయాణీకుల్ని తిట్టడమా నీ విధి?"

"అతనెక్కడ తిట్టాడండీ? జాగా పెట్టుకోని కూడా, ఆవిడే యిరవైమంది తిడుతుంటేనూ?" యీపారి, నిలబడ్డ ముగ్గురులోంచీ ఒకాయిన అంది కలుగ చేసుకుంటూను.

"లోపలున్న వెధవలో తెలుసా? అధికారపార్టీ ఫ్రామిలీ తెలుసా?" అన్నాడతను తిరిగి కెదరింపుగాను.

ఈ గొడవ జరుగుతూండగానే, ఇంస్పెక్టర్ టి. సి. రామారావు కూడా అక్కడికి రొచ్చాడు "ఏంటీ గొడవంటూను," అంటూ విన్నమీదట, రిజర్వేషన్ బోర్డు చదివి.

"ఏమంటీ దెబ్బ అంతా రిజర్వ్ కాలేదుగా, మీ మూడు సీట్లు తప్ప, మిగిలిన స్థలం, వేరే ప్రయాణీకులకు చెందింది. బార్లని పద్దగటం భాగ్యం కాదు" అని ఆముగ్గుర్నీ లోపలికి ఎక్కమని చెప్పాడు. అప్పటికీ రైలు కూత పెట్టి నెమ్మదిగా కదిలింది. ఆముగ్గురు ఆడబార్లూ అటూ వాడిలోనుండి ఇటు నిలుచున్నా విడని పెట్టి లోపలికి ఎక్కారు. ఆమెమాత్రం కిటికీలోంచి తలపెట్టి తిట్టడం మానలేదు.

"ఛ! యీంకాళీ పొద్దున్న లేచి ఎవరి మొహం చూసేనో, ఆడదానిచేత తిట్లుతిన్నాను" అన్నాడు దలం తల తడుముకుంటూను.

'మీ అకౌంటు స్వార్థంకాదు' అన్న రామారావు మాటల్ని మధ్యలోని అందుకుని.

"అవును యిది ప్రజాస్వామ్య?" అన్నాడు దలం కోపంగానూ.

మరుసటిరోజు, దలానికి ఛార్జిషీటు అందించాడు స్టేషన్ మాస్టరు రావ్.

"రాత్రిపూట, ఆడబార్లు కంపార్టుమెంటుదగ్గర అసభ్యంగా ప్రవర్తించడంటమ, నిన్న ఉద్యోగంలోంచి ఎందుకు తీసెయ్యకూడదు?"

దలానికి చిరాకెత్తి జాబితాన్ని చూడగానే, కాని కాగితాన్ని, గుండె గుభేలుమంది.

'రేపే ఎంక్వయిరీ దలం జరిగిందంత చెప్పు. మరేంధియం లేదులే' అన్నాడు రావు సానభూతిగా.

ఆ మర్నాటి ఎంక్వయిరీలో దలం నిజం చెప్పినా నమ్మి వదిలేసారూను. రిపోర్టు చేసింది పార్లమెంటు మెంబరు భార్య. అందులోనూ పాలకవర్గం పార్టీయొక్క మెంబరాయెను.

"చూడండి. నిజంగా నేను అసభ్యంగా ప్రవర్తించినట్లయితే, ఆమె పెంటనే రిపోర్టు చెయ్యవచ్చుగా? పోనీ వారిలో ఏ స్టేషన్లోనైనా కంప్లైంట్ చెయ్యొచ్చు. ఢిల్లీ వెళ్ళినాకా, ఊళ్ళోవడమెందుకు? కాన్నిబట్టయినా మీరు ఆలోచించుకోవచ్చుగా."

"లాభంలేదు దలం, తప్పంతా నీదన్నట్లుగా పక్క కంపార్టుమెంటులో ఉన్న ఒక మిలిటరీ ఆఫీసరు సాక్ష్యం యిచ్చాడు అయినా ఆ ముగ్గురికోసం నువ్వంతగా ప్రయత్నించెయ్యకపోవల్సింది."

"ఒకవేళ అలా జరిగినపక్షంలో వాళ్ళుమాత్రం రిపోర్టు చెయ్యరాసార్? అప్పుడైనా నామీద 'యాక్షన్' తీసుకొనేవారుగా?"

"అదికూడానిజమే దలం. అందుకనే మేమేమీ చెయ్యలేం" అన్నారు కమిటీలో ఆఫీసర్లు.

ఫలితంగా, ఆ వారాంతంలో దలం కడేళ్ళ సర్వీసూ నీళ్లపాలయింది డిస్మిస్ ఆర్డరు చేరి లో పట్టుకుని బయటకొచ్చిన దలానికి, చేతిలోఉన్న 'గజెట్' పై కనేలో

"మర్యాద చూపడం ఖర్చులేని పని" అన్న వాక్యం హేళన చేస్తున్నట్లు కనబడింది. ఉద్రేకంతో దాన్ని నేలమీదకి విసిరికొట్టి బలవక్కిన హృదయంతో యింటికి చేరుకున్నాడు.

అమ్మా! అన్న పరవ మాత్రం తప్ప దలాన్నీ లోపలికి తీసుకొచ్చింది.

"ఏం కావాలి నాయనా?" అంటూ, పిల్లాడ్ని పక్కన ఉంచి, దగ్గరగా వెళ్ళింది. కాని మనూహనం చెప్పటానికి వరవ యీ లోపలంలో ఉంటేగా!

'వరవా' అంటూ పిచ్చివాడిలా కేకపెట్టిన దలం వీడకటానికి కూడా శక్తిలేక, అలాగనే శ్రేష్ఠుడై పడిపోయాడు. పక్కనే, చాపమీద నెలల పిల్లాడు, పాలకోసం ఏడ్చేఏడ్పు యీలోకంలో వినేవాళ్లేవరూ?

సిలోన్ రేడియో ఆదాయం

హిందీ, తమిళ భారతీయ సినిమా పాటలను ప్రసారం చేయడం ద్వారా సిలోన్ రేడియో వ్యాపార ప్రకటనల రీత్యా ఖరీదయిన ఆదాయం సంపాదించగలుగుతున్నదని తెలుస్తుంది.

సిలోన్ రేడియో భారతీయ సినిమా పాటల ప్రసారంద్వారా వ్యాపార ప్రకటనలు తెచ్చుకొని గడించుకున్న ఆదాయం ఈ విధంగా వుంది:

1954 లో రూ 21,66,563
1955 లో రూ 26,88,940
1956 లో రూ 88,14, 276
1957 లో రూ 16,48,780

అయితే ప్రకటించబడిన ఈ సంఖ్యలు పూర్తిగా సరైనవికావనీ, నిజానికి యింకా ఎక్కువ మొత్తాలను సంపాదించుకున్నదనీ తెలుస్తోంది.

1957 నుండి సిలోన్ రేడియోలో భారతీయ సినిమా పాటల ప్రసారాలు, ప్రకటనలు ఎక్కువైనా 1957 నుండి రిజర్వ్ బ్యాంకువారు విధించిన నిర్బంధాల మూలంగా తమకు భారతీయ వ్యాపార ప్రకటనల ద్వారా వస్తున్న ఆదాయాన్ని తక్కువగా చూపెడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

జిత్తులమారి ఆబూ నవాజ్

ఆబూ నవాజ్ అనే ఒక అరబ్బు వుండేవాడు. అతను భలే జిత్తులమారి. రోజూ ఏదో ఒక మన్నుగడపన్ని తన కళ్ళం గడుపుకొనేవాడు. కాని ఎవరికీ తెలిసేవాడు కాదు.

ఒకరోజు తన గాడిదకు నీళ్ళుపెట్టడానికి బిందెకాడలని తచ్చింది. ఇత్తడి పాత్రగాని, రాగిపాత్రగాని కొంటే డబ్బు ఖర్చవుతుంది. డబ్బు ఖర్చు చేయడం అతనికిష్టంలేదు. ఒక ఆలోచన తట్టింది.

తన పొరుగువాని ఇంటికెళ్ళి కొద్దిరోజులపాటు బిందెను ఐదు లీటర్ల సీందని అడిగాడు. పొరుగు పెద్దమనిషి ఇచ్చాడు. రెండుమూడురోజులు గడిచిపోయాయి. తాను తీసుకువెళ్ళిన పెద్దబిందెలో ఒక చిన్నచెంబు పెట్టి ఆబూ, అది దెను స్వంతదారుకు ఇచ్చాడు. బిందె మీద మూతతీసి చూస్తే చెంబు కనబడింది.

"ఆబూ! తగిన్న చెంబుకూడాకావాలి" అన్నాడతను.

"మీదే. మీ బిందె మీ యింటికద్ద ఉన్నపుడు అది తీనిని కన్నది. మీ బిందెకు పుట్టింది కాబట్టి, ఈ చెంబు లా' ప్రకారం మీదె" అన్నాడు ఆబూ.

"పిచ్చిపెధవ" అనుకుంటూ పొరుగింటి పెద్దమనిషి ఆ రెండు పాత్రలను తీసుకువెళ్ళాడు.

కొన్నిరోజులయిన తర్వాత ఆబూ మళ్ళా అతన్నడిగి బిందెను తీసుకు వెళ్ళాడు. "వీడికి బుద్ధిలేస్తే లాభమే గాని నష్టం లేదులే" అనుకొన్నాడు పొరుగింటి పెద్దమనిషి.

కాని రోజులు, వారాలు గడిచినా ఆబూ దాన్ని తిరిగి ఇవ్వలేదు. ఒకరోజున ఆబూ ఇంటికిపోయి "నాబిందె నాకివ్వండి" అని అడిగాడు పొరుగింటి పెద్దమనిషి.

ఆబూనవాజ్ కళ్ళవెంట నీళ్ళు పెట్టుకుంటూ "మిత్రమా! మీ బిందె చచ్చిపోయింది. ఈవార్త చెప్పడానికే నోరాడక ఇన్నాళ్లూ చెప్పలేదు." అని అన్నాడు.

"బిందె చనిపోవడం ఏమిటి? అసంభవం." అంటూ అరిచాడు. పొరుగింటాయన.

"మీ బిందె పిల్లను పెట్టింది గదా? పుట్టడము సంభవమైనప్పుడు చావు మాత్రం సంభవం కాదా? చావు పుట్టుకలు ప్రకృతి ధర్మం" అంటూ వేదాంతం బోధించాడు ఆబూ.

పొరుగింటి పెద్దమనిషి తలవంచుకొని వెళ్ళిపోయాడు!

సీకారం

జ్వాలాసుందరి (నవల)
రచయిత:
శ్రీ అంగర వెంకటకృష్ణారావు
వెల: రు 1-50

లక్ష్యాలు : సాధనాలు
రచయిత:
శ్రీ కంధంపాటి సత్యనారాయణ
వెల: 19 న.పై

అమరజీవి
చల్లపల్లి నారాయణరావు
(బుర్రకథ)
రచయిత:
శ్రీ కంతంశెట్టి నారాయణరావు
వెల: 87 న. పై
పైమూడు పుస్తకాలకు: విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ-2

శ్రీ రామకృష్ణుని జీవిత చరిత్ర
రచయిత: శ్రీ చిరంతనానందస్వామి
వెల: రు 2-75
ప్రతులకు: శ్రీ చిరంతనానందస్వామి భీమవరం - పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

* *

థాసిస్ ఆల్వా ఎడిసన్
రచయిత: జి. గ్లీన్‌వుడ్ క్లార్క్,
అనువాదం: శ్రీ తుమపూరు పిల్లిరెడ్డి
వెల: రెండు రూపాయలు
ప్రతులకు:
బాలానందప్రచురణలు, విజయవాడ-2

* * *

జీవితము - మరణము
రచయిత: టాల్‌స్టాయ్
అనువాదం: శ్రీ వెల్లంకొండరామదాసు
వెల: 1-15 న. పై
ప్రతులకు: రవీంద్ర గ్రంథమాల విజయవాడ-2

* * *

మనోరమ (నాటకం)
రచయిత:
శ్రీ పాలాల వెంకటరాజకుమారుడు.
వెల: రెండు రూపాయలు
ప్రతులకు:
కళావిదా మండలి విజయవాడ - 2

* * *

ఉల్టాసీదా (నాటిక)
రచయిత:
శ్రీ బక్కంశెట్టి వెంకటరావు
వెల: 50 న. పై.
ప్రతులకు:
రవీంద్ర బుక్ స్టాల్, భీమవరం.

* * *

నేరము - శిక్ష (నాటకం)
రచయిత: శ్రీ 'శివం'
వెల: 1-50
ప్రతులకు:
కళాకల్పలి కేంద్ర, విజయవాడ - 2

* * *

బృందావనం (కథల సంపుటి)
రచయిత:
శ్రీ పురాణం సుబ్రహ్మణ్య శర్మ
వెల: రు. 1-50 న. పై.
ప్రతులకు:
ప్రజా ప్రచురణలు - ఏలూరు.

* * *

దీనాలావిము
రచయిత: మధురశ్రీ
వెల: రు. 0-4-0

దేశంలో సినిమా థియేటర్ల సంఖ్య

మద్రాసు రాష్ట్రానికి అగ్రతాంబూలం

భారతదేశంలో వున్న సినిమా థియేటర్లలో సగం థియేటర్లు ఒక్క మద్రాసురాష్ట్రంలోనే వున్నాయి.

ఈ విషయం దక్షిణభారత ఫిలిం ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్సువారు ప్రకటించిన నివేదికను బట్టి తెలుస్తోంది.

1958 లో భారతదేశం మొత్తం మీద 4102 సినిమా హాళ్లున్నాయి. ఒక్క మద్రాసు రాష్ట్రంలోనే 2026 సినిమా హాళ్లున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 560 సినిమా థియేటర్లున్నాయి. మద్రాసు నగరంలోనే 58 సినిమాహాళ్లు లున్నాయి.

మద్రాసు రాష్ట్రంలో 27 ఫిలిం స్టూడియోలున్నాయి. బొంబాయిలో 30, కలకత్తా బెంగాల్ లో 11 స్టూడియోలు లున్నాయి.

దేశం అంతటిలోకి పెద్ద ఫిలిం స్టూడియో అయిన వాహినీ స్టూడియో మద్రాసులోనే వుంది. ఈ స్టూడియోలో అధునాతనమైన అన్ని యంత్రపరికరాలూ, యితర ఏర్పాట్లూ వున్నాయి.

ఇంక ఫిలిం చిత్రాల నిర్మాణం విషయం తెలుసుకొంటే బొంబాయిలో మద్రాసు జాతాపుగా పోటీ చేయగలుగుతున్నది. 1957 సంవత్సరంలో భారతదేశం మొత్తంమీద 302 చిత్రాలు తయారైనాయి. వీటిలో బొంబాయిలో తయారైనవి 128 కాగా మద్రాసులో నిర్మించినవి 117.

♦ ♦ ♦

భాస్కర్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "మనోరమ" చిత్రం ఈ నెల 29 వ తేదీన ఆంధ్రావని అంతటా విడుదలచేస్తారని తెలుస్తోంది.

సినిమా

చిత్రసమీక్ష:

"వచ్చిన కోడలు నచ్చింది"

సుశీకర్ ఫిల్మ్స్ వారి "వచ్చిన కోడలు నచ్చింది" అనే సాంఘిక చిత్రం విజయవాడలోని విజయా టాకీస్‌లో బుధవారంనాడు విడుదలైంది.

కాంతారావ్ హిందీలో తీసిన "ఆర్మీ"ని అనుకరించి తయారుచేసిన ఈ చిత్రం తాము ఎంతటి కష్టనష్టాలను ఎదుర్కొనవలసి వచ్చినా, ఎంతగా నిరాశ నిస్పృహలు ఆవరించినా మూడవులు తమ జీవనయాత్రను మనోనిబ్బరంతో కొనసాగించి తీరవలసిందే అనే సందేశాన్ని యిస్తుంది.

ఇది పూర్తిప్రణయం. తాను ఇంత తిండి పెట్టకూ పెట్టకూ, కనీస్థిల్పించదు పైపెచ్చు ఎక్కిరిస్తూన్నా వాళ్లను బ్రతకనివ్వడు. కాని ఎలాంటి అవమానాలు భోస్తూడకుండా కూడిగోసం చేసుకూ చేస్తే సర్వం తెలుసుకొని కాని క్రయత్నమైనా చేయకుండా అవకాశాలు వేసికున్నవాళ్లను బాధపెడుతుంది ఈపాటికూడా.

ఈ చిత్రంలో నాయకి గా వున్న చంద్ర వినోదంలోనూ, పాటల, డాన్సు, శ్రావణూ నిరర్థకంగా పాడే ఒక యింటిలో గుమి కూడే కాలికి తన ఆటపాటలతో సంతోషపెట్టి, కచ్చిన డబ్బుతో జీవనం గడుపుతూంది. అలాగే చంద్ర ఆడుతూ పాడుతూ వున్న సమయంలో అకస్మాత్తుగా పోలీసు దాడి జరుగుతుంది. అక్కడ వున్న వారిలో కాలుపుండిగట్టుబడినాడు. దొర్కొన్న చంద్రను రవి అనే పోలీసు చూస్తాడు కాని తదలి పెట్టేస్తాడు. ఇంకా అలాంటి క్రమేణాలు రాకుండని పోలీసు చెప్పిన హితవును ఆధారం చేసుకొని తన జీవిత మార్గాన్ని మార్చుకుంటాడని నిశ్చయించుకొంటుంది చంద్ర.

అతనుకూడా క్రమేణా పోలీసు రవి చంద్రను కలిచడం ఎక్కువై ఒకరికొకరు దగ్గరకి అభిమానం కలిగి చివరికిది ప్రేమగా పరిణమిస్తుంది ఈ ప్రేమను భగ్నంచేయడానికి రాజు అనే డబ్బున్న రాడీ అనేక విధాలుగా ప్రయత్నిస్తాడు.

ఆ దుష్ట ప్రయత్నాలనుండి చివరికి బయటపడి రవి, చంద్ర వివాహమాడతారు. కోడలు రాజాలని కాంక్షతో ఎదురుచూస్తున్న రవి తల్లి గుణవంతురాలైన చంద్ర కోడలుగా వచ్చినందుకు ఆనందపడుతుంది.

కథను పూర్తిచేయడానికి నిర్మాతలు చాల సన్నివేశాలను కల్పించారు. ఇందులో ప్రేక్షకులను వినోదించే తన వసరుమటలు బాగానున్నవి.

ఏమైనప్పటికీ చంద్రగా నటించిన కుమారి జమున బహుచక్కగా నటించింది. కె. వి. డి వెంకటస్వామి పాత్రను నిర్వహించిన శ్రీ రేలంగి కూడా బాగా నటించారు. ఆచార్య ఆత్రేయ రచించిన సంభాషణలు ఈ చిత్రానికి కొంతవరకు తోడుపోలాయి.

యస్. టి. రామారావు, కన్నాంబ, కె. యస్. ఆర్, రాజబాబు, మూర్తి, శాంతం మొదలుగాగలవారు తమ పాత్రలకు తగురీతిని నిర్వహించారు. సంగీతాన్ని శ్రీ సుసర్ల దక్షిణామూర్తి గారు నిర్వహించారు.

శ్రీ యోగానంద్ దర్శకత్వాన తయారైన ఈ చిత్రాన్ని విశాలాంధ్ర అంతటా చక్రపాణి డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ వారు విడుదల చేశారు

ఆర్. నాగేశ్వరరావు కుటుంబ సహాయనిధి

ఇటీవలే మరణించిన ప్రఖ్యాత ఆంధ్ర సినిమానటుడు ఆర్. నాగేశ్వరరావుగారి కుటుంబానికి సహాయపడేందుకు ఒక నిధిని ఏర్పరచారని విజయ, వాహినీ స్టూడియోస్ అధిపతి శ్రీ బి. నాగిరెడ్డిగారు సంకల్పించారు.

శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారికి మద్రాసులో ఇంటి స్థలం తప్ప వేరే ఆస్తి ఏమీలేదు ఒక నిధిని ఏర్పాటు చేసి నెలనెలకొంత మొత్తం చొప్పున నాగేశ్వరరావు కుటుంబానికి యివ్వాలని నిశ్చయించారు. ఈ ధర్మనిధికి ట్రస్టీలుగా శ్రీ బి. నాగిరెడ్డిగారు వుంటారు. మరో ఇద్దరిని ఆయన నామినేట్ చేస్తారు.

ఈ నిధికి యిప్పటికే మద్రాసులోని ముఖ్యమైన ఆంధ్ర తమిళ నటీనటులు సుమారు 60 వేల రూపాయలవరకూ తరలిస్తారు. 75 వేలతో నిధిని ఏర్పరచుకొనని శ్రీ నాగిరెడ్డిగారి సంకల్పం.

శాంతి నివాస్

రాజశ్రీ - శ్రీ ప్రొడక్షన్స్‌వారు తమ అయిదవ చిత్రాన్ని కాంత్రాంతికి విడుదల చేయాలని ప్రయత్నించుకున్నారు.

శ్రీ యస్. రావుగారి దర్శకత్వన తయారవుతున్న ఈ చిత్రానికి "శాంతి నివాస్" అని నామకరణం చేశారు. అక్టోబరు 11 వ తేదీన ఈ చిత్రనిర్మాణానికి నాంది పలికారు.

శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారికి మద్రాసులో ఇంటి స్థలం తప్ప వేరే ఆస్తి ఏమీలేదు ఒక నిధిని ఏర్పాటు చేసి నెలనెలకొంత మొత్తం చొప్పున నాగేశ్వరరావు కుటుంబానికి యివ్వాలని నిశ్చయించారు. ఈ ధర్మనిధికి ట్రస్టీలుగా శ్రీ బి. నాగిరెడ్డిగారు వుంటారు. మరో ఇద్దరిని ఆయన నామినేట్ చేస్తారు.

ఈ నిధికి యిప్పటికే మద్రాసులోని ముఖ్యమైన ఆంధ్ర తమిళ నటీనటులు సుమారు 60 వేల రూపాయలవరకూ తరలిస్తారు. 75 వేలతో నిధిని ఏర్పరచుకొనని శ్రీ నాగిరెడ్డిగారి సంకల్పం.

పెద్దకోడలు

"అనుబంధం ఎంగా" అనే తమిళ చిత్రాన్ని పెద్దకోడలుగా తెలుగులోనికి కల్లపిరెడ్డి బ్రదర్స్‌వారు డబ్ చేశారు. ఈ చిత్రం సెన్సారు కూడా తుదిసారి అయింది.

మాటలు, పాటలు శ్రీ జారకరెడ్డి రాశారు. ఈచిత్రంలో మందరీబాయి, సూర్యకళ, ప్రమీల, రాజేంద్రన్, బాలాజీ నటించారు.

పతివ్రత

"పతివ్రత" అనే పేరుతో తెలుగు డబ్బింగ్ చిత్రాన్ని జెమినీ ఫిల్మ్స్ సంస్థాపకుడైన నిర్మాత శ్రీ పి అప్పుల పరమయ్య పౌత్రుడు తయారుచేశారు. రచన అనిశెట్టి, నిర్వహణ మోహన్. ఈ చిత్రంలో రంగారావు, జి. వరలక్ష్మి ప్రధాన పాత్రలను నిర్వహించారు. శ్రీ చిత్రపు నారాయణమూర్తిగారు తమిళ చిత్రానికి దర్శకత్వాన్ని నిర్వహించారు.

పెళ్ళిమీద పెళ్ళి

తర్వాతడు శ్రీ వి. కమలాచార్య తయారుచేస్తున్న "పెళ్ళిమీద పెళ్ళి" అనే చిత్రం షూటింగు ఈనెలలోనే పూర్తి కాబోతున్నదని తెలుస్తోంది.

కథ, మాటలు, పాటలు శ్రీ జి కృష్ణమూర్తి వ్రాశారు. రమణమూర్తి, చలం, కృష్ణకుమారి, రమాదేవి, పెమ్మారెడ్డి, మిక్కిలినేని మొదలుగాగల వారు ఈ చిత్రంలో నటిస్తున్నారు. సంగీత దర్శకులుగా రాజన్, నాగేంద్రన్ గార్లు ఈ చిత్రంలో పరిచయం కాబోతున్నారు.

ఇంటిదారి

— బాలకృష్ణ